

Azərbaycanla Gürcüstanı mehriban qonşuluq və tarixi dostluq əlaqələri birləşdirir. Bu əlaqələr fonunda hər iki dövlət arasında siyasi, iqtisadi, humanitar və digər sahələrdə strateji tərəfdaşlıq mövcuddur. Və bütün bunlar münasibətlərin davamlı olacağına zəmanət verir.

Bu gün Azərbaycan etibarlı tərəfdaş olmaqla yanaşı, həm də regionun aparıcı ölkəsidir. Onun qonşu dövlətlərlə dostluq əlaqələri, ortaq layihələrin həyata keçirilməsində fəallığı hər zaman nümunə olmuşdur. Bu baxımdan ölkəmizin bir çox layihələrdə ortaqlıq etdiyi qonşularından biri də Gürcüstandır. Ümummilli Lider Heydər Əliyev Azərbaycana rəhbərliyə gəldikdən sonra iki müstəqil dövlət arasındakı münasibətlər yeni mərhələyə qədəm qoydu.

Mehriban qonşuluq, etibarlı əməkdaşlıq, strateji tərəfdaşlıq

si-Ərzurum (BTƏ) kəməri adlanır. BTƏ-nin ölkəmiz üçün əhəmiyyəti ondan ibarətdir ki, Azərbaycan məhz bu marşrutun sayəsində dünyada qaz ixrac edən ölkə kimi tanınmağa başlayıb.

Baxmayaraq ki, iki dövlət arasında həyata keçirilən layihələrin əksəriyyəti Azərbaycan tərəfindən maliyyələşdirilir, amma Tbilisinin əsas rol oynadığı layihələr var ki, bunun da region üçün çox böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini danmaq olmaz. Ona görə də Gürcüstan hər zaman Azərbaycanla əməkdaşlığın genişləndirilməsində maraqlı olub, iqtisadi-ticari əlaqələrin yüksələn xətlə inkişafı yönündə gərəkli addımlar atıb. Birbaşa investisiyaların cəlb edilməsi sahəsindəki etibarlı tərəfdaşlıq bu gün yükdaşımalar və logistika imkanlarının genişləndirilməsində də böyük rol oynayır. Bu məsələdə hər iki dövlət öz potensialından geniş istifadə etməyə çalışır. Gürcüstan Azərbaycanın enerji resurslarının Avropa bazarlarına çatdırılmasında, eləcə də Şərqdən Qərbə yüklərin daşınmasında mühüm tranzit rolunu oynayır.

Hər iki ölkənin tarixi İpək yolu üzərində yerləşməsi, birgə irimiqyaslı enerji və nəqliyyat layihələrinin həyata keçirilməsi regionumuzdan keçən yükdaşımaların da həcmi artırır. Uğurlu regional əməkdaşlıq çərçivəsində global enerji, nəqliyyat-kommunikasiya layihələrinin həyata keçirilməsi üstəlik Azərbaycanla Gürcüstan arasında regional sülhə və sabitliyə töhfə verir.

*Züleyxa ƏLİYEVA,
"Azərbaycan"*

O zamandan başlayan münasibətlər mükəmməl hüquqi bazaya söykənərək siyasi, iqtisadi və sosial-humanitar sahələri də özündə birləşdirir. Bu gün Gürcüstan həmçinin regionda Azərbaycanın ən yaxın müttəfiqlərindən biridir.

Gürcüstanla əlaqələr özünü iqtisadi sahədə daha çox büruzə verir. İki ölkəni bir-birinə Bakı-Supsa, Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC), Bakı-Tbilisi-Ərzurum və TRASEKA kimi global enerji, nəqliyyat-kommunikasiya layihələri birləşdirir. Bu sırada Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı, digər qurumlar çərçivəsində əməkdaşlıqların da mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyinin üstündən keçə bilmərik. Əlaqələrin genişlənməsində 1998-ci ildə baş tutmuş tarixi Böyük İpək yolunun bərpası üzrə Beynəlxalq Konfransın da özünəməxsus rolu olmuşdur. 1999-cu il aprelin 17-də Bakı-Supsa neft kəmərinin işə salınması isə iqtisadi sahədəki irəliləyişlərə təkan vermişdir.

İki ölkə arasındakı əlaqələrin ən vacib məqamlarından biri də Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft boru kəmərinin tikintisi və fəaliyyətə başlamasıdır. 2005-ci ilin may ayında sözügedən neft kəmərinin

Azərbaycan, oktyabrın 12-də isə Gürcüstan hissəsi istifadəyə verilmişdir. Bu kəmərlə vasitəsilə Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda yerləşən "Azəri-Çıraq-Günəşli" və "Şahdəniz" yataqlarından Türkiyənin Ceyhan limanına, oradan isə Aralıq dənizi üzərindən Avropa bazarlarına neft nəql edilməsinə başlanmışdır. BTC boru kəməri regiondan hasil edilən nefti dünya bazarlarına çatdırmağa imkan verməklə yanaşı, çoxşaxəli beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlığın inkişafına da zəmin yaratmışdır.

2017-ci ildən istifadəyə verilən Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu (BTQ) isə tarixi və global layihədir. İki ölkəni bir-birinə daha yaxın edən bu layihənin həyata keçirilməsi Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyənin birgə səyləri hesabına mümkün olmuşdur. Azərbaycan layihənin tikintisi zamanı heç bir yerdən yardım və kredit almamış, yalnız öz daxili imkanları hesabına işi başa çatdırmışdır. Prezident İlham Əliyev bu ilin martında Azərbaycana səfər edən Gürcüstanın Baş naziri İrakli Kobaxidze ilə görüşrkən verdiyi bəyanatda BTQ-yə toxunaraq demişdir: "Birgə həyata keçirdiyimiz infrastruktur layihələri - nəqliyyat,

enerji layihələri bir çox ölkələr üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir və bundan sonra da bu istiqamətdə əlavə addımlar atılacaq. Xüsusilə nəqliyyat sahəsində yaradılan və yaradılacaq yeni infrastruktur bir çox ölkələr üçün əvəzolunmaz imkanlar açacaq. Xüsusilə Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun bir-iki aydan sonra artıq genişləndirilmiş formada fəaliyyətə başlaması hesab edirəm ki, böyük nailiyyətlərdən biridir. Dedi-yim kimi, bir-iki aya bu dəmir yolunun ötürmə qabiliyyəti 1 milyon tondan 5 milyon tona çatdırılacaq və eyni zamanda bu dəmir yolunun fəaliyyəti bir çox ölkələr üçün də cəlbedici olacaq".

Yaxın qonşumuzla əlaqələrin heç bir zaman pozulmayacağına əminlik ifadə edən amillərdən biri də Cənub Qafqaz Boru Kəməridir (CQBK). CQBK Xəzər dənizindəki "Şahdəniz" yatağından çıxarılan qazı Gürcüstana çatdırır. Ümumi uzunluğu 691 kilometr olan CQBK-nin Azərbaycan hissəsi 443, Gürcüstan hissəsi 248 kilometrdir. Gürcüstan-Türkiyə sərhədində CQBK-yə 280 kilometrlik boru kəməri birləşdirilib. Səngəçal-Ərzurum marşrutu ilə uzanan bu xətt bütövlükdə Bakı-Tbili-